

חידוש הלחימה באיראן או פיצוץ ללא הסדר [?] עדיפים על כל הסכם

written by מאיר בן שבת | 20.04.2026

יממה לסיום הפסקת האש וכמו בפרקים הקודמים של המערכה, גם כעת קשה לנחש כיצד יסתיים השלב הזה. שלוש האפשרויות ששורטטו כבר ביומה הראשון של הפסקת האש, עדיין תקפות: הגעה להסכם, הארכת הפסקת-האש או חידוש הלחימה.

ההסלמה ברטוריקה, תגבור הכוחות ואפילו המהלכים הכוחניים במיצר הורמוז, לא בהכרח מסמנים את הכיוון הצפוי. גם עכשיו, הרצון הבסיסי של שני הצדדים הוא בהסדר שיסיים את המלחמה וצעדים אלה יכולים להיות חלק מהלחצים להשפיע על טיבו ובה בעת לעצב מול קהלי היעד, את נרטיב העמידה הנחושה.

על כל פנים, ישראל צריכה להיערך לאפשרות של חידוש הלחימה ובסתר לבה מותר לה גם לקוות לכך, במיוחד לאחר הפרסומים על יכולות השיגור שנתרו בידי המשטר ולאחר הפסקת האש בלבנון שנכפתה עליה וחיזקה את הזיקה של איראן לזירה זו.

אם טראמפ יממש את איומיו, התקיפה באיראן לא תהיה בגדר הרחבה של בנק המטרות, אלא שינוי שישפיע על תכלית המלחמה: מעבר מפגיעה ביכולות צבאיות ובמטרות שלטוניות לפגיעה ביכולת התפקוד של המדינה. היא תיכלול פגיעה ברשת החשמל הארצית, בתשתיות אנרגיה בגשרים מרכזיים ובצירי תחבורה קריטיים ותביא לשיתוקה של איראן כמערכת מדינתית, לפחות לזמן מה. באשר למצב הפנימי שיווצר באיראן, יש להניח שבטווח המידי צעד כזה יביא גם להשפעות שליליות, כמו למשל הפניית זעמם של חלק מהאזרחים האיראנים אל ארה"ב. ואולם במאזן הכולל ובימים שיבואו אחר כך, נראה כרסום עמוק בלגיטימיות הפנימית של המשטר, בקיעים בלכידותו וקשיים בתפקודו. כל אלה יתנו למתנגדיו את האור הירוק לצאת לרחובות.

מה עדיף לישראל

לעומת תרחיש זה, הארכת הפסקת האש תשחק לידי המשטר האיראני, שמזהה היטב את הרגישות של ממשל טראמפ למימד הזמן ורואה בכך מנוף לחץ לשפר את הישגיו במשא ומתן.

התרחיש השלישי, הגעה להסכם, נושא בחובו סיכונים לא מבוטלים לטווח הארוך. לא רק בנוגע לטיב ההסכמות בסוגיות הגרעין והטילים ומשטר הפיקוח על-כך, אלא בהפשרת כספים שהוקפאו במסגרת הסנקציות. דיווחי התקשורת על כך שארה"ב הציעה במסגרת המשא ומתן להקים קרן סיוע לאיראן בסך 250 מיליארד דולר, מעוררים דאגה.

זהו קרש ההצלה שטהרן משוועת לו. אם המשטר ייצא מהמשא ומתן עם תקווה ומשאבים

לשיקום, הוא לא ישנה את שאיפותיו. אדרבה, המלחמה הנוכחית רק תחזק אצלו את ההבנה שהוא חייב להצטייד בנשק גרעיני כדי להבטיח את קיומו.

מנקודת מבטה של ישראל אם לכך הדברים הולכים, אזי עדיף שהפרק הנוכחי יסתיים "בלי הסכם ובלי מלחמה".

הפתרונות אז לאתגרי הגרעין, הטילאות ומיצר הורמוז, יהיו במסגרת אכיפה חד צדדית, כשאיראן ממילא נמצאת בעמדת חולשה ומשטרה ימשיך להיות מאותגר גם בתוך הבית, פנימה.

האינטרס של לבנון

הפסקת האש בלבנון נכפתה על ישראל על ידי הנשיא דונלד טראמפ, שאף הבהיר כי היא "לא תורשה להמשיך ולתקוף בלבנון".

המאמצים לעטוף את הפסקת-האש בתהליך מדיני לכינון שלום עם לבנון ולשוות לכך חשיבות היסטורית, לא הצליחו לפרוץ את מחסום הספקנות בישראל.

אחרי אין ספור הסכמים מדיניים שלא בלמו את התעצמות חיזבאללה והצהרות מבטיחות של הממשל הלבנוני שנתרו ללא כיסוי, קשה לבוא בטענות לישראלים שכבר לא מתרגשים משיחות ישירות עם הממשל הלבנוני ולא נותנים בו אמון.

מטרתו של הממשל בבירות היא בעיקר להשיג הפסקת אש ולהביא להפסקת הלחימה.

הם אמנם היו רוצים לראות את ארגון חיזבאללה מפורק מנשקו, אבל גם הם מודעים לפער העצום בין הרצון לבין היכולת לממשו, מול גורם צבאי חזק שמייצג את העדה הגדולה במדינה.

זה הממשל שלא מצליח אפילו לממש את החלטתו לגרש את השגריר האיראני ושבממשלתו, גם כעת, מכהנים שרים וחברי-פרלמנט מטעם חיזבאללה.

בעוד שאין בכוחם של ההסדרים עם הממשל הזה להסיר את האיום העיקרי כלפי ישראל, הרי שהם יכולים גם יכולים, להוות משקולת על רגליה.

אין זאת רק בדרישה, שכבר נשמעת, להפסיק את פעולותיה ההתקפיות של ישראל בשטח לבנון, אלא גם בתביעה להגביל את נוכחותה הצבאית בשטח או להתנהל דרך מנגנונים בינלאומיים לפני תקיפות אוויריות, אפילו כנגד צעדי התחמשות של חיזבאללה.

התנהלותו של הגנרל עאון אפילו בנוגע ליוזמת טראמפ לקיים שיחה טלפונית משולשת עם נתניהו, יכולה להעיד על הצפוי לנו עימו במעלה הדרך. בסרט הזה כבר היינו.

33 שנות אוסלו היו ניסוי כושל וכואב של גישת "ההתחשבות בחולשתו של הפרטנר". הלקחים ממלכודת אוסלו רלוונטים מאוד גם ביחס לזירת הארזים.

נבואת בן-גוריון לדורות

"ארבע אחר הצהריים הוכרזה העצמאות היהודית והוקמה המדינה. גורלה בידי כוחות הביטחון". כך כתב דוד בן גוריון ביומנו, כמה שעות לאחר הרגע ההיסטורי.

בערבו של יום העצמאות ה-78, דבריו של בן גוריון מאז, מקבלים משמעות של נבואה לדורות.

גם מי שמתקשה עם הנוסח המטיל את כל יהבנו על כוחות הביטחון, יסכים כי נכון שהמערכות המופקדות על ביטחון-המדינה יפעלו מתוך הנחה זו.

האם לעד נחיה על חרבנו ? אין לדעת. חזון השלום עדיין מפעם בנו, נטוע עמוק בלבנו, בתודעתנו ובתפילותינו. ברם, אסור שכמיהתנו אליו תשפיע כסם משכר. שלום אמת יוכל לבוא רק לאחר שכוחות הרשע יובסו ויאבדו תקווה.

תהליכים וגורמים שונים הביאו לכך שהאתוס הלאומי של "חברה מגוייסת" ו"צבא העם" שעליו נשענה מדינת-ישראל בשנותיה הראשונות, פינה את מקומו לתפיסות אחרות.

יהיה עליה לחזק את החינוך הממלכתי הפטריוטי, להעמיק ולהרחיב את האחיזה בקרקע, במיוחד באזורי הספר ובאזורים חסרי משילות ומעל הכל לבסס ולהעמיק את ערכי הערבות ההדדית והסולידאריות החברתית.

ישראל שלאחר המלחמה תהיה חייבת לחזור ולאמץ את האתוס הזה, מתוך הכרה כי נדרש להיאבק באופן תמידי על קיומה של המדינה ועצמאותה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 21 באפריל 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.